Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Iraida Secrieru-Coșleț)
Dosarul nr. 2a-3114/24
(2-24046217-02-2a-31072024)

D E C I Z I E

5 februarie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Diana Corlăteanu și Lucia Bagrin

examinând în ordine de apel, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de apelantul Roman Trahtman, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ”Banca de Finanțe și Comerț” SA împotriva lui Roman Trahtman privind încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La 25 aprilie 2024, reclamanta ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Roman Trahtman privind încasarea datoriei și a cheltuielilor judiciare.

În motivarea cererii s-a indicat că conform ofertei publice nr.E_005, anunțate de ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, la data de 31 iulie 2020, banca s-a oferit să acorde persoanelor, care corespund exigențelor băncii de acordare a creditelor, credite de tipul „Express credit” conform condițiilor din ofertă.
Punctează că în conformitate cu p.12 al acceptului ofertei, la care este anexat graficul de achitare a creditului, semnat de debitor, acceptul ofertei cu graficul de achitare și oferta, constituie contract de credit.
Menționează că conform acceptului ofertei nr.06-42281-1, semnat de către debitorul Roman Trahtman, la 23 octombrie 2020, ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, prin intermediul Sucursalei nr.06, i-a acordat un credit în sumă de 28000 lei pe un termen de 60 luni, cu scadență finală la data de 23 octombrie 2025. Astfel, în rezultatul acceptării de către reclamat a ofertei de creditare, între părți s-a constituit contractul de credit, înregistrat de bancă cu nr.06-42281-1 din 23 octombrie 2020.
Afirmă că de către părți, au fost acceptate următoarele condiții de acordare a creditului: rata dobânzii în mărime de 4,50% anual (flotantă), comision lunar pentru administrarea creditului în mărime de 0,70% din suma creditului eliberat,

penalitatea de întârziere pentru rambursarea creditului și a dobânzii în mărime de 0,20% pentru fiecare zi calendaristică de întârziere, dar nu mai puțin de 20 lei pe zi. La fel, conform pct.8 al Acceptului ofertei nr. 06-42281-1 din 23 octombrie 2020, pct.11.2. ale Ofertei nr.E_005 din 31 iulie 2020, debitorul este obligat să asigure achitarea completă și la timp a creditului și a dobânzilor calculate, precum și a altor plăți datorate conform anexei nr. 1 la acceptul ofertei în tranșe egale, însă, susține reclamantul că, debitorul Roman Trahtman, nu respectă obligațiunile contractuale, iar la telefon nu răspunde.
Punctează că în legătură cu neachitarea plăților datorate în termenul stabilit, debitorului i-a fost expediată notificarea cu cererea de achitare a datoriei restante în termen de 10 zile. Debitorul nu a recepționat notificarea, acestea fiind restituite cu mențiunea ,,plecat" și ,,nereclamat".
Reiterează reclamantul că la 16 aprilie 2024, debitorul are 145 zile de restanță la achitarea ratelor, și înregistrează o datorie de 14103,20 lei, inclusiv: datoria la credit - 10644,00 lei, dobânda neachitată - 235,46 lei, penalitate - 2100,00 lei, comision pentru administrarea creditului - 1123,74 lei.
Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Roman Trahtman, în folosul "Banca de Finanțe și Comerț" SA, a datoriei aferente creditului bancar, în mărime de 14103,20 lei și a taxei de stat în mărime de 614,09 lei.

Poziţia instanţei de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Roman Trahtman, în beneficiul "Banca de Finanțe și Comerț" SA, datoria totală conform acceptului nr. 06-42281-1 a ofertei publice privind acordarea creditului "express credit" persoanelor fizice din data de 23 octombrie 2020 în sumă de 14103,20 lei (compusă din datoria la credit în sumă de 10644 lei, datoria la dobândă în sumă de 235,46 lei, penalitatea în sumă de 2100 lei, comisionul de administrare în sumă de 1123,74 lei) și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 614,09 lei, iar în total suma de 14717,29 lei.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 2 iulie 2024, apelantul Roman Trahtman, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024.
4. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza civilă a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu la 31 iulie 2024.
5. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 7 august 2024, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Roman Trahtman. S-a acordat apelantului Roman

Trahtman, un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri, pentru prezentarea în secția civilă din cadrul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a apelului motivat în limba română, cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 521,97 lei și a dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200,00 lei. S-a explicat apelantului că în caz contrar, va avea loc restituirea cererii de apel în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1^1) din Codul de procedură civilă.

6. La 9 octombrie 2024, apelantul Roman Trahtman, a prezentat cererea de apel motivată, dovada de plată a taxei de stat și a taxei de timbru, înlăturând în termen neajunsurile cererii de apel, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu este anexată dovada privind recepționarea încheierii Curţii de Apel Chişinău din 7 august 2024.
7. Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 13 noiembrie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelantul Roman Trahtman.

Argumentele părţilor:

8. În motivarea apelului s-a indicat, că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, o consideră ca fiind ilegală și neîntemeiată, pasibilă de a fi casată.

Menționează că cauza a fost judecată în lipsa sa, nefiindu-i comunicat locul, data și ora ședinței.

Notează că la data de 23 mai 2024, a transmis instanţei cerere privind amânarea examinării cauzei după expirarea termenului pedepsei cu închisoarea – 11 octombrie 2024. A explicat că este condamnat într-un dosar penal prin sentința din 27 martie 2024 şi își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr.13. Drept urmare, pînă la octombrie 2024 nu a posibilitatea să se prezinte în judecată, şi nu a avut posibilitatea să ia cunoștință cu materialele dosarului, mai ales ținând cont de faptul că nu posedă limba de stat.

Afirmă că din motive ce nu depind de voința sa, fiind în închisoare, nu a putut să se prezint în şedinţă. Chiar dacă examinarea cauzei a fost în lipsa părţilor, instanţa trebuia să comunice cererea de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate pârâtului, cu acordarea termenului de 30 zile de la comunicarea cererii pentru prezentarea referinței.

Punctează că conform textului hotărârii primei instanţe se menționează că, ”prin scrisoarea din data de 2 mai 2024 a fost transmisă pentru pârât, prin intermediul Penitenciarului nr.13, copia acţiunii, fapt confirmat prin avizul de recepție”. Afirmă că este o declarație stranie, dat fiind faptul că reclamantul şi-a înregistrat cererea pe data de 25 aprilie 2024, iar pe data de 23 mai 2024 a informat pe instanţa că nu locuiește la domiciliu şi se află în IP-13, instanța neavând cum să

afle despre aceasta decât de la pârâtul-apelant, totodată prima instanţa reușește să îi transmită copia acţiunii deja pe 2 mai 2024. Mai mult ca atât, afirmă că nu cunoaște de unde este avizul, deoarece nu a primit nimic nici la domiciliu, nici la locul închisorii.
Susține că acțiunile în procedura scrisă se examinează în termen de 6 luni, astfel, instanța de fond neîntemeiat nu i-a admis cererea privind amânarea examinării cauzei, grăbindu-se să pronunțe hotărârea, or, până la expirarea celor 6 luni, mai erau încă 4 luni.
Relevă că la judecarea cauzei au fost încălcate regulile cu privire la limba procesului, or dacă inițial a adus la cunoștința instanţei că nu posedă limba de stat, instanţa urma să îi asigure un interpret, sau să îi acorde un timp suplimentar pentru traducerea materialelor cauzei de sine stătător.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, cu compensarea cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel.

9. Intimata ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, deși a fost informată pe email despre examinarea în procedura scrisă a cererii de apel depusă de Roman Trahtman, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de apel:

10. Analizând și studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar de a admite cererea de apel declarată și a casa hotărârea instanței de fond, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.
11. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelantul respectând acest termen.
12. Conform art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanţe şi să trimită cauza spre rejudecare în primă instanţă doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin.(1) lit. d) şi i). La solicitarea participanților la proces, instanţa de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanţă doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).
13. În baza art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, se consideră încălcare sau aplicare eronată a normelor de drept procedural, iar hotărârea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: cauza a fost judecată de instanţă în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată.

14. La fel, conform prevederilor art. 388 alin.(1) lit. d) și i) din Codul de procedură civilă, hotărîrea primei instanţe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă: d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces; i) cauza a fost examinată cu încălcarea competenţei jurisdicţionale.
15. Conform art. 276^4 din Codul de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276^3 fiind aplicabile corespunzător.
16. Instanța de apel atestă că, obiectul litigiului, așa cum a fost formulat în cererea de chemare în judecată este încasarea datoriei rezultate conform acceptului nr. 06-42281-1 a ofertei publice privind acordarea creditului ”express credit” persoanelor fizice din data de 23 octombrie 2020
17. Colegiul reține că din materialele dosarului, rezultă faptul că, cauza a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă (f.d.30-31).
18. Colegiul atestă că încheierea de primire în procedura cererilor cu valoare redusă din 29 aprilie 2024, a fost expediată în adresa apelantului-pârât Roman Trahtman, cu scrisoare recomandată pe adresele *****(f.d.32), însă trimiterile poștale au fost restituite cu mențiunea ”plecat” (f.d.33) și cu mențiunea ”nereclamat” (f.d.38).
19. Concomitent, Colegiul atestă că la 23 mai 2024, apelantul-pârât Roman Trahtman, a informat instanța de fond despre faptul că își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr. 13, solicitând amânarea ședinței de judecată după data de 11 octombrie 2024, data când expiră termenul de detenție (f.d.34).
20. În aceeași ordine de idei, Colegiul atestă că instanța de fond a expediat copia încheierii de primire în procedură și copia acțiunii în adresa pârâtului la locul de detenție, cu scrisoare recomandată, fiind recepționată la 31 mai 2024 (f.d.37).
21. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, s-a respins cererea de amânare a examinării cauzei depusă de Roman Trahtman (f.d.39-40).

22. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Roman Trahtman, în beneficiul ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, datoria totală conform acceptului nr. 06-42281-1 a ofertei publice privind acordarea creditului ”express credit” persoanelor fizice din data de 23 octombrie 2020 în sumă de 14103,20 lei (compusă din datoria la credit în sumă de 10644 lei, datoria la dobândă în sumă de 235,46 lei, penalitatea în sumă de 2100 lei, comisionul de administrare în sumă de 1123,74 lei) și taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 614,09 lei, iar în total suma de 14717,29 lei (f.d.41).
23. Verificând legalitatea hotărârii instanței de fond, în raport cu prevederile aplicabile la caz și argumentele indicate în apel, Colegiul civil constată că soluția primei instanțe, a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.
24. Conform prevederilor art. 373 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.
25. În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanţa își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanţă și pe probele cercetate în ședință de judecată.
26. În corespundere cu art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.
27. În conformitate cu art. 241 alin. (5) și (6) din Codul de procedură civilă prevede că în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
28. Totodată, instanţa de apel învederează că hotărârea trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, consecutivă, convingătoare și concretă. Circumstanţele și probele constatate în cauză urmează să fie expuse într-o

strictă consecutivitate logică. De asemenea concluziile instanţei expuse în partea motivată a hotărârii trebuie să coincidă cu circumstanţele cauzei, constatate pe parcursul dezbaterilor judiciare, în caz contrar hotărârea fiind lovită de nulitate.

29. Astfel, instanţa de fond urma să stabilească și să elucideze circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și să se expună în hotărârea emisă asupra tuturor împrejurărilor de fapt și de drept ale cauzei, însă la caz, instanța de fond a emis hotărârea fără a asculta opinia pârâtului asupra cererii de chemare în judecată.
30. Colegiul reține că în cererea de amânare a ședinței, depusă la 23 mai 2024, pârâtul Roman Trahtman a solicitat termen pentru a avea posibilitate să angajeze un avocat, să facă cunoștință cu materialele cauzei, să prezinte probe să dovedească netemeinicia acțiunii.
31. Ba mai mult, Colegiul remarcă, că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 aprilie 2024 prin care s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de ”Banca de Finanțe și Comerț” SA, instanța a acordat pârâtului un termen de 30 zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor, să prezinte referință (f.d.30-31).
32. Încheierea sus menționată, a fost expediată în adresa apelantului-pârât Roman Trahtman, la locul de detenție, cu scrisoare recomandată, fiind recepționată la 31 mai 2024 (f.d.37).
33. Respectiv, până la expirarea celor 30 zile oferite de instanță, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, a fost examinată acțiunea.
34. Prin urmare, Colegiul constată că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, instanţa de judecată a încălcat drepturile lui Roman Trahtman prevăzute la art. 56 din Codul de procedură civilă, fiindu-i încălcat dreptul la apărare. Drept urmare, instanţa de apel conchide că apelantul-pârât Roman Trahtman, a fost în imposibilitatea de a-şi formula apărarea faţă de pretenţiile înaintate.
35. În acest sens, instanţa de apel reiterează art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, care stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii în mod echitabil, ceea ce implică inclusiv o procedură contradictorie şi egalitatea armelor. Respectarea principiului egalităţii armelor presupune că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părţi să se menţină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie

implică dreptul unei părţi în procesul civil de a lua cunoştinţă de observaţiile sau explicaţiile date de cealaltă parte, precum şi de a le discuta.

36. Judecarea în mod echitabil a cauzei, conform prevederilor Convenției şi a jurisprudenței CtEDO, presupune judecarea cauzei cu respectarea principiului contradictorialității, al dreptului la apărare şi al egalității depline a părţilor în proces. Astfel, în cauzele *Dombo Beheer B.V. v. Olanda (27 octombrie 1993), Ankerl v. Elveţia (23 octombrie 1996) şi De Haes şi Gijsels v. Belgia (24 februarie 1997)*, Curtea a statuat că dreptul la un proces echitabil, care implică şi principiul egalității armelor, presupune ca fiecare parte să obțină posibilitatea rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, iar între părţi să se mențină un echilibru corect.
37. În așa împrejurări, instanța de apel reține că, pârâtului-apelant Roman Trahtman, i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție, prevăzut de art.20 din Constituție, dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 CEDO, dreptul de a formula cereri şi demersuri, dreptul de a participa personal sau prin intermediul unui reprezentant (avocat) la examinarea cauzei.
38. În acest context, instanța de apel conchide că instanța de fond pripit a ajuns la concluzia privind admiterea cererii de chemare în judecată depusă de reclamanta ”Banca de Finanțe și Comerț” SA.
39. Colegiul reține că în cererea de apel, apelantul a solicitat expres casarea hotărârii cu trimiterea cauzei spre rejudecare în primă instanță, pentru a avea posibilitate prin probe să dovedească netemeinicia acțiunii.
40. Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul, că hotărârea primei instanţe este neîntemeiată, iar motivele invocate de către apelant fiind întemeiate, Colegiul reiterează concluzia de a admite apelul declarat de apelantul Roman Trahtman, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024 şi a restitui cauza la rejudecare în instanţa de fond în alt complet de judecători.
41. Colegiul notează că, în speță, trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.
42. Prin urmare, la rejudecarea cauzei, instanţa urmează să țină cont de cele indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanţele ce prezintă importanţă pentru soluţionarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet şi obiectiv, conform exigentelor art. 130 din Codul de procedură civilă, probele administrate în dosar şi, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală şi întemeiată.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. d), 276^4, 389-390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se admite cererea de apel declarată de apelantul Roman Trahtman.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2024, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Diana Corlăteanu

Lucia Bagrin